

Bronfenbrenner [Serie: Pedagogiek van het jonge kind]

Basisgids over zijn visie en benadering

De invloed van Urie Bronfenbrenner's ontwikkelingsmodel is groot geweest in verschillende gebieden van ontwikkelingswetenschap en onderwijs, en het blijft hedendaags onderzoek en praktijk op vele gebieden inspireren en voeden, specifiek gericht op de pedagogiek van het jonge kind. Dit boek geeft een uitgebreide inleiding tot Bronfenbrenners ontwikkelingsmodel met betrekking tot voor- en vroegschoolse educatie.

In dit ecologisch model staan alle belangrijke partijen en zaken rondom het kind die invloed hebben op de ontwikkeling. In het model worden dit systemen genoemd. Het gaat om:

1. **Microsysteem:** Het microsysteem staat het dichtst bij het kind. Het kind heeft hier elke dag veel mee te maken. Het gezin, de school en de kinderopvang vallen onder dit systeem. Het is belangrijk om hier de beide kanten te benoemen. Zo heeft bijvoorbeeld het gedrag van de ouder invloed op het kind en andersom het gedrag van het kind invloed op de ouder.
2. **Mesosysteem:** Het mesosysteem is de omgeving die iets verder van het kind af staat. De brede familie, de wijk, het dorp, de geloofsgemeenschap en de vriendenkring. In het mesosysteem gaat het ook om de contacten die de personen uit het microsysteem met elkaar hebben. Een voorbeeld hiervan is het contact tussen ouder en leerkracht. Ook gaat het er bij het mesosysteem om hoe de verschillende microsystemen elkaar beïnvloeden. Een kind kan zich bijvoorbeeld anders gaan gedragen op school door een verandering in het gezin.
3. **Exosysteem:** Het exosysteem heeft indirect invloed op het kind. Dit gaat om omgevingen of organisaties waar kinderen niet direct mee in contact staan, maar die wel invloed hebben op hun ontwikkeling. Voorbeelden hiervan zijn media, de gezondheidszorg en de werksituatie van ouders.
4. **Macrosysteem:** Het macrosysteem staat het verst van het kind af. Hierbij gaat het om alle culturele, politieke en economische invloeden op de ontwikkeling van het kind. Denk bijvoorbeeld aan de wet- en regelgeving van een land.
5. **Chronosysteem:** Het chronosysteem is de buitenste laag. Dit systeem gaat over de invloed van de tijd waarin het kind opgroeit en de levensfase waarin het kind zit.

Deze basisgids identificeert en onderzoekt de belangrijkste elementen van het model van Bronfenbrenner door in te gaan op inzichten over hoe kinderen zich ontwikkelen en hoe zij leren. Samen met nieuwe inhoud over leiderschap en de bijbehorende rollen en praktijken in de voor- en vroegschoolse educatie, illustreert dit boek hoe Bronfenbrenner's model kan helpen om kwaliteit te brengen in vroege leeromgevingen en laat het zien hoe het kan worden opgenomen in het dagelijks werk met jonge kinderen door middel van vignetten, case studies en voorbeelden van goede praktijken.

Het is een ideaal boek voor professionals die werken met jonge kinderen - al dan niet in een vroegschoolse omgeving - en voor studenten die een opleiding volgen tot jonge kind-professionals, als onderdeel van een beroepsopleiding of als

ISBN:

9789085603986

Auteurs:Níorín Hayes, Leah O'Toole,
Ann Marie Halpenny**Prijs:**

€ 45,00

Meer info:swpbook.com/2726

u i t g e v e r i j

SWP

onderdeel van een continue professionele ontwikkeling.

Reviews

"De invloed van Urie Bronfenbrenners bio-ecologisch ontwikkelingsmodel is groot in verschillende gebieden van ontwikkelingswetenschap en onderwijs. **Het is nog steeds actueel en relevant voor de hedendaags onderzoek en praktijk op veel gebieden, waaronder voor- en vroegschoolse educatie en de onderbouw van de basisschool.**"

- Uit een recensie PureChild, november 2025

"Deze basisgids over Bronfenbrenners bio-ecologisch ontwikkelingsmodel biedt een heldere en praktijkgerichte introductie voor iedereen die werkt met jonge kinderen. **Het boek koppelt theorie aan actuele inzichten en laat zien hoe verschillende systemen invloed hebben op de ontwikkeling. (...) Een waardevolle bron voor studenten, pedagogisch medewerkers en kleuterleerkrachten.** De academische schrijfstijl is soms pittig, maar goed te volgen voor wie affiniteit heeft met pedagogiek."

- Uit een recensie van vakblad HJK, september 2025

"**Ik ben dol op dit boek en zou willen dat ik het geschreven had! De auteurs beschrijven de theorie van Bronfenbrenner in de meest actuele versie en doen dat in zeer toegankelijke taal.** Ze leggen duidelijk de relevantie van de theorie uit voor wetenschappers en professionals die werken met jonge kinderen, en doen dit aan de hand van een schat aan voorbeelden uit hun eigen observaties in klaslokalen en uit onderzoek. Typisch voorkomende activiteiten en interacties van kinderen met leeftijdsgenootjes en leerkrachten komen overal aan bod, en de auteurs laten zien hoe de eigen kenmerken van de kinderen en de omgeving (met inbegrip van de klasopstelling, de thuisachtergrond van de kinderen, en de bredere sociaal-culturele context) deze activiteiten en interacties beïnvloeden. De auteurs nodigen hun lezers ook uit om na te denken over hun eigen ervaringen in het licht van de relevante theoretische concepten, en aan het einde van alle hoofdstukken, behalve het eerste en het laatste, staan zorgvuldig overwogen "implicaties" en "sleutelconcepten" voor de praktijk."

Jonathan Tudge, Departement Menselijke Ontwikkeling en Gezinsstudies, Universiteit van North Carolina-Greensboro, VS

"Hoewel Bronfenbrenner een van onze grote publieke intellectuelen was, is zijn nalatenschap begrepen in termen van een statisch systeemmodel dat ongelijkheid en achterstand eerder verklaart dan bestrijdt. In dit nieuwe boek wordt zijn nalatenschap benaderd als een complexe en dynamische beschrijving van relaties en interacties. De auteurs onderzoeken hoe Bronfenbrenner zijn idee ontwikkelde van het netwerk van invloeden die het leven van kinderen vormgeven, waarbij de nadruk ligt op de processen, in plaats van op de contexten, waarbinnen ontwikkeling plaatsvindt. Door deze wisselwerking tussen mensen en plaatsen te ontrafelen, laten ze zien hoe transformatieve processen in gang kunnen worden gezet door degenen die in hun dagelijkse werk met jonge kinderen en hun families werken."

Liz Brooker, Emeritus Reader, University College London, Verenigd Koninkrijk

"Het is moeilijk om de rijkdom aan ideeën in dit zeer leesbare boek te vatten in een noodzakelijk korte beschrijving. **Het werk van Bronfenbrenner wordt niet gepresenteerd als statisch, maar als dynamisch, evoluerend en rijk. De krachtige concepten die de auteurs op toegankelijke wijze presenteren, maar die vergezeld gaan van provocerende en reflectieve vragen voor pedagogisch medewerkers, zijn een oproep om verbanden te leggen met de praktijk.** Door de toepassingen van een

u i t g e v e r i j
SWP

bio-ecologische benadering van jonge kinderen te promoten, moedigen de auteurs een vorm van praktijk-activisme aan. Daarbinnen worden kleine kinderen gezien als actieve deelnemers aan hun eigen leerproces en ontwikkeling, in samenwerking met anderen rondom hen en samen in de omgevingen waarin ze hun leven doorbrengen. Een geweldige bijdrage aan het onderzoek naar jonge kinderen."

Professor Aline-Wendy Dunlop, Universiteit van Strathclyde, UK